

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/5332
Konu : Soru Önergesi

25 /08/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.06.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-24156 sayılı yazı.

Adana Milletvekili Sayın Prof. Dr. Nevin Gaye ERBATUR'un, "Toplumsal cinsiyet algısına yönelik eğitim çalışmalarına ilişkin" İlgi yazı eki 7/15177 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1-2. Toplumsal cinsiyet eşitliği algısını geliştirmek ve bu bilinci öğrencilere kazandırabilmek amacı ile yapılan çalışmalar:

a) Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalıştayı (16 Temmuz 2009): Talim ve Terbiye Kurulu bünyesinde kurulan kitap inceleme ve değerlendirme komisyonları ile program geliştirme özel ihtisas komisyonlarında görevli öğretmen ve uzmanlara toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık, duyarlılık ve bilinç kazandırmak amacıyla 16 Temmuz 2009 tarihinde bir çalıştay düzenlenmiştir.

İlk oturumda "Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Paneli" gerçekleştirilmiştir. Panele konuşmacı olarak toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda çalışan akademisyenler, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ile sivil toplum kuruluşlarından yetkililer davet edilmiştir. Üniversite, devlet ve sivil toplum kuruluşları boyutunda bugüne kadar yapılan çalışmalar, kat edilen mesafe, olumlu-olumsuz gelişmeler, bundan sonra yapılacaklar ve önerilerin ele alınması hedeflenmiştir. Çalıştayı ilk oturumu Bakanlığımızın ilgili genel müdürlüklerinden temsilciler, konu ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında görevli kitap inceleme ve değerlendirme komisyonu üyeleri ve program geliştirme özel ihtisas komisyonu üyelerinden oluşan 150 kişinin katılımı ile gerçekleşmiştir.

Çalıştayı ikinci oturumunda "Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Atölyesi" yapılmıştır. Bu çalışma Sabancı Üniversitesi Mor Sertifika Projesi çalışanları ile Tarih Vakfı temsilcilerinin yönlendiriciliği ile gerçekleşmiştir. Çalışmaya Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı öğretim programlarını hazırlama özel ihtisas komisyonu üyeleri ile öğretim materyallerini inceleme ve denetleme komisyonlarında görevli alan uzmanları, TBMM Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu uzmanları, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü uzmanlarından oluşan 50 kişi katılmıştır.

"Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalıştayı" panel ve atölye çalışmaları sonrasında bu çalışmaların belli bir dönemle sınırlı kalmaması, kalıcılığının ve sürekliliğinin sağlanması kararı alınmıştır.

b) Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Kitabı: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı bünyesinde görev yapan ders kitapları ve diğer öğretim materyallerini inceleme ve değerlendirme komisyonlarında görevli uzmanlara toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık, duyarlılık ve bilinç kazandırmak amacıyla "Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" kitabı taslak metni hazırlanmış, görüş, öneri ve eleştirilerin alınması amacıyla ilgili kurum ve sivil toplum kuruluşlarına gönderilmiştir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/

/ /2010

Konu : Soru Önergesi

Bu kitapta 16 Temmuz 2009 tarihinde gerçekleşen “Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalıştay”ında düzenlenen “Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” paneline katılanların konuşmaları yanı sıra, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (Kavramsal çerçeve ve tanım), Türkiye’de Kadın-Erkek Eşitliğini Sağlamaya Yönelik Ulusal Mevzuat (Anayasa, Medeni Kanun, İş Kanunu, Ceza Kanunu’nda “eşitlik” kapsamında yapılan değişiklikler), Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı (Başbakanlık Genelgesi çerçevesinde 2008-2013 yılları arasında hedeflenenler ve stratejiler), Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Eğitim (Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi kapsamında eğitim alanında yapılan çalışmalar, Bakanlığımızca cinsiyet eşitliğinin sağlanması amacıyla yapılan çalışmalar, ders kitaplarında inceleme sırasında dikkat edilecek somut öneriler) bölümleri ve alt başlıkları yer almaktadır.

Kurum ve sivil toplum kuruluşlarından görüş alma süreci tamamlanmıştır. Son şekli verildikten sonra kitap basıma hazır hâle getirilecektir.

3. Talim ve terbiye Kurulu Başkanlığımız 16 Temmuz 2009 tarihinde düzenlenen “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalıştay”ında, Talim ve Terbiye Kurulu Öğretim Materyallerini Geliştirme İnceleme Merkezi ve ASO Müdürlüğünde görev yapan öğretmenlere, ders kitaplarındaki cinsiyet ayrımcılığına sebebiyet verecek resim, bilgi, materyal ve benzeri öğelerden arındırılmasına yönelik eğitim verilmiştir. Bu bağlamda ilköğretim ve ortaöğretim ders kitaplarında cinsiyet ayrımına sebep olabilecek resim, bilgi, materyal ve benzeri öğelerden arındırılma çalışmaları devam etmektedir.

Diğer taraftan, çocuklarımızın ve gençlerimizin mesleki gelişimlerine destek vermek, hayatlarının herhangi bir döneminde mesleki gelişimlerinde verecekleri kararları sağlıklı almalarını sağlamak amacıyla hayat boyu rehberlik yaklaşımı çerçevesinde, Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğümüz tarafından “Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi” hazırlanmıştır. Web tabanlı olarak hazırlanan ve <http://mbs.meb.gov.tr> adresinden internet erişimi olan tüm vatandaşlarımızın ulaşabileceği sistem, 01 Nisan 2010 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştır. Her yaştan bireylere, öğrencilere, gençlere, annelere, babalara, eğitimcilere mesleki rehberlik konusunda gerekli desteği sağlamak amacıyla hazırlanmış olan bu sistemde, toplumsal cinsiyete ilişkin kalıp yargılar göz önünde bulundurulmuş, cinsiyetçi rollerden uzak kalınması amaçlanmıştır. Sistemde, çağımızda her bireyin hayatları boyunca cinsiyet farkı gözetmeksizin mutlu olabilecekleri mesleklere ya da işlere yönelmeleri için gerekli bilgiler sunulmaktadır. Cinsiyet ayrımcılığını engellemek amacıyla sistem için hazırlanmış olan resimlerde hem kadın hem erkek figürleri dengeli bir biçimde kullanılmaya çalışılmıştır. Örneğin mesleki gelişim bölümünde makine ve araçlarla çalışmayı gösteren resimde iş makinesi kullanan bir kadın çizilmiştir. Eğitim bilgilerinin yer aldığı bölümlerde hem erkek, hem kadın öğretmen resmedilmiştir. A’dan Z’ye meslekler bölümünde kadın ve erkek figürleri bir arada kullanılmıştır. Yaygın eğitim bölümünde motor dersinde hem erkek hem kız öğrenciler çizilmiştir. Kullanılan metinlerde cinsiyet ayrımcılığına neden olabilecek ifadelerden kaçınılmıştır.

Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi içerisinde bulunan kendimizi tanıyalım bölümünde, bireyler ilgilerini, yeteneklerini ve mesleki değerlerini değerlendirmekte ve bunların sonucunda mesleklere ilişkin bir yönlendirme yapılmaktadır. Bu yönlendirmede cinsiyete ilişkin bir ayırım yapılmamakta, bireylere; ilgileri, yetenekleri ve mesleki değerleri doğrultusunda uygun olan tüm

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/

/ /2010

Konu : Soru Önergesi

meslekler öneri olarak sunulmaktadır.

Ayrıca, meslek seçimlerinde gençlere yardımcı olmak amacıyla düzenlenen meslek tanıtım faaliyetlerinde, tanıtım broşürleri ve kitaplarında kadın işi-erkek işi gibi bir ayrım söz konusu değildir. İlgili çalışmalarda mesleğin tanımı, çalışma koşulları, iş bulma imkânları, eğitim ve kariyer olanakları ve meslek elemanının sahip olması gereken yeterlilikler cinsiyet ayrımı yapılmaksızın sunulmaktadır.

4. a) Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Geliştirme Semineri (10-14 Ağustos 2009): Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu'na 81 ilden yüksek lisans ve doktora yapmış öğretmen ve müdür yardımcılardan oluşan toplam 102 kişi katılımıyla gerçekleşen Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Geliştirme Semineri 10-14 Ağustos 2009 tarihinde Düzce Akçakoca'da düzenlenmiştir.

Ders dağılımında ve içeriğin belirlenmesinde üniversite, devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerin yer almasına dikkat edilmiş kursiyerlerin böylece farklı bakış açılarını görmeleri hedeflenmiştir.

Bu seminerle 81 ildeki öğretmen ve idarecilerin konu ile ilgili bilinçlendirilmeleri sağlanarak, bu bilincin öğrencilere aktarılması hedeflenmiştir.

b) Töre ve Namus Cinayetleri ile Çocuklara ve Kadınlara Yönelik Şiddet Konusunda Bilgilendirme (16.09.2009): Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığımızca "Töre ve Namus Cinayetleri ile Çocuklara ve Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi" tedbir maddeleri çerçevesinde konunun önemi, bu alanda yararlanılabilecek internet adresleri ve somut öneriler içeren bilgilendirme yazısı hazırlanmış, kitap inceleme ve değerlendirme komisyonları ile program geliştirme özel ihtisas komisyonlarına dağıtılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nime ÇUBUKÇU
Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa